

Apokalipszis délután

Apokalipszis

1.

Dörzsöltük az ínyünket és vicsorítottunk. A tükör magasan volt a mosdókagyló felett, az öcsémnek lábujjhegyre kellett állnia, hogy jól lássa magát. Hang nélkül mostuk a fogunkat, majd ugyanabból a kék műanyagpohárból, melyben a piros fogkeféinket is tartottuk, vizet vettünk a szánkba és a mosdóba köptük, amíg már nem éreztük a fogkrém ízét. Vasárnap reggel nyolc óra volt, november elején. A belváros macskakövei felett még ott lebegett a hajnali köd.

„Na, mi van szentfazekak, nem jöttök reggelizni?” – szólt be apám a fürdőszobába. Az öcsém azonnal beledobta a pohárba a fogkeféjét és rohant öltözködni a közös szobánkba. Mentem én is. Az ágynakat L-alakban rendezték el a szüleink, két barna szekrény volt a berendezés. Az egyikben tartottuk a ruháinkat, a másikban a játékaikat, ha nem voltak szanaszét dobálva a szobában.

A pizsamákat az ágy szélére dobtuk. Mindig a zokni húzással kezdtük a felöltözést. Csak ezután jött az alsónadrág, a nadrág, a trikó, a pulóver. A legjobban mindig az ember lába fázik reggelente, ha fenn van a zokni, a többi már elviselhető. Hamarabb végeztem, mint az öcsém. Nem találta a lukat a pulóverén, nem jó helyre dugta a kezét, szerencsétlenkedett.

„Na, nem jöttök?” – szólt be ismét az apánk.

„De, de” – mondtam. Segítettem az öcsémnek belebújni a pulóverbe, majd mindketten kimentünk.

A konyhában már ki volt készítve a reggelink. Egy bögre tejet, két mackósajtot és egy-egy zsemlet ettünk szinte mindig reggelire. Apánk a konyhapadon ült és kávézott.

„És képzeld apa, németül az úgy van, hogy csodálatos, hogy wunderschön.” – mondta lelkesen az öcsém.

„Ne kiabálj, alszik az anyád.” – emelte meg a hangját az apám.

„És úgy kell köszönnünk, hogy guten tag frau lehrerin.” – folytatta egészen halkán. Kicsi volt még, másodikos, nem tudta eltalálni rendesen a hangerőt. Kiabálni vagy suttogni tudott csak, ha izgalomba jött.

„Ülj le Dani és egyél.” – mondta az apám, amikor meglátott. Leültem, négy részre téptem a zsemlet, belemártottam a tejbe és a számba vettem egy darabot.

„Te pedig ne kiabálj, Gábor, bármennyire is izgalmasak az új óráid. Tudod, hogy milyen sokáig dolgozik az anyátok.”

„Igen, tudom.” – Beletömte az egész zsemlet a szájába.

„És ne zabálj.”

Hang nélkül ettünk, majd amikor végeztünk a reggelivel, kimentünk az előszobába és felvettük a cipőnket. Fél kilenc volt már. Félttem, hogy lekéssük a reggeli misét. Hogy Krisztus urunk megharagszik ránk.

Amióta a nyarakat a nagynénikénknél, Marika néninél töltöttük, minden reggel jártunk ministrálni, hogy segítsünk a pap bácsinak. Egészen kicsi korunk óta. Apánk Marika nénit úgy nevezte a háta mögött, hogy „Jézus menyasszonya”. Azon kívül azonban, hogy tett néhány megjegyzést arra, hogy hittanra járunk, reggel hétre pedig ministrálni a templomba, más baja nem volt a dologgal. Gyűlölte Istent, de nem szólt. Tudomásul vette azt is, hogy a magatartás jegyünk is hármassá lett emiatt, mert Kovács tanár úr, a biológia-földrajz tanár mindig figyelte, hogy kik járnak reggelente templomba az iskola kapujából, felírta a nevünket a noteszába és jelentette az osztályfőnökünknek.

Anyám, amikor kiderült, hogy a Szent György templomban minden ministránsruha elszakadt, fehér anyagot vett és saját kezűleg varrta meg a ruhákat az egyik éjjel. Azt mondta, „úgy néztek ki benne, mint az angyalkák.”, mi meg baromi büszkék voltunk az új fehér szerelésre, mely ellentétben a régivel, nem árasztott magából doh- és tömjénszagot. Anyám hat rend ruhát varrt a templomnak, ami azt jelentette, hogy mindannyiunknak volt egy csereruhája, a Gyuszinak is.

2.

„Te, szerinted lesznek farizeusok?” – kérdezte az öcsém a lépcsőházban. Kettesével szedtük a fokokat a fehérre meszelt, kanyargó folyosón.

„Nem hiszem.” – mondtam. „Túl korán van nekik.”

Valójában nem tudtam. Sok minden változás történt az elmúlt hónapokban a városban, ezeket a változásokat pedig mi is éreztük a bőrünkön. A Belvárosi Általános Iskolát például átnevezték Szent Orsolya Római Katolikus általános iskolává, nekem pedig nem kellett beiratkoznom oroszra tanulni, mert egyszerűen megszüntették a tantárgyat. Az osztályfőnököm, Edit néni bejelentette, hogy nincs többé Batman óra. Nem voltunk kisdobosok, nem kellett többé újságot gyűjteni sem.

A templom egyik napról a másikra megtelt emberekkel. Az öreg néni zsoltosait felváltotta a ricsaj. Idősebb ministráns fiúk jelentek meg, akik kisajátították a csengetést, amit a legjobban szerettünk. Ez volt az egyik legfontosabb feladat, csengetni a négy csengős csengettyűvel, amikor a pap felmutatja Krisztus urunk testét. Mindketten profik voltunk benne, de azt vettük észre, hogy mire vasárnap odaérünk, az új fiúk gátlás nélkül felosztották már a feladatokat, mi meg csak ácsoroghatunk. Aztán az egyik istentisztelet alatt megláttuk a tömeg közepén látványosan térdelő Kovács tanár urat. Úgy verte a mellkasát az „én vétkem, én igen nagy vétkem”-résznel, hogy zengett az egész templom. Nem szóltunk semmit, de attól a naptól kezdve, csak a délelőtti misére jártunk és farizeusként emlegettük az újakat.

„Akkor jó.” – mondta az öcsém és kinyitotta a bejárati ajtót. Hűvös volt, látszott a lehetőségünk. Köd szitált az Orsolya tér macskakövei felett. Megszaporáztuk a lépteinket.

„Szerinted a Gyuszi ott van már?”

„Nem tudom.”

„Nem kellene szólni neki, hogy jöjjön?”

„De.”

Gyuszi velünk egyidős volt és a kezdetektől fogva együtt ministráltunk. Halk fiú volt és mindig félt mindentől.

„Tudod mit?” – kérdeztem az öcsémet.

„Na?”

„Én elfutok és becsöngetek Gyusziékhoz, te meg bemész a templomba és előkészíted a terepet.”

„Oké. Lefoglalom a csöngőt.”

„Oké.”

Hátbavágtam, figyeltem, ahogyan eltűnik a ködben a Szent György utca régi házai között, majd futni kezdtem. Gyuszi a Templom utcában lakott, egy szürke, omladozó házban. Kint volt a falon, hogy emlékmű. Pár perc alatt ott voltam, bementem a kapualjba és megnyomtam a csengőt. Hosszasan csengettem, de senki sem nyitott ajtót. Arra gondoltam, hogy Gyuszi már a templomban van a nagymamájával és visszafordultam a Szent György utca felé.

A templom tornyai szürkén magasodtak ki a ködből. Egy lépcső vezetett a bejáratához, ami három nagy fakapuból állt, felettük Szent György és Szent Margit kosztol megfektült szobrai bámultak vakon a világba. Ahogyan közeledtem egyre jobban hallottam a kapun kiszivárgó orgona zenét.

Az öcsém a templom alsó lépcsőjén ült felhúzott térdekkal és törölgette az orrát. A kis pofája maszatos volt a vértől.

„Mi történt?” – kérdeztem, amikor odaértem.

„A farizeusok. Már beöltöztem, amikor három megjelent. Lerángatták rólam a ruhát és elvették a csengőt. Azt mondták, hogy mától kezdve itt ők ministrálnak.”

„Mit szólt a pap?”

„Nem látta.”

Éreztem, hogy lüktetni kezd az ér a halántékomban, ahogyan előnt a düh. Mindig ez volt: az öcsémet verték meg. Velem kevesen bírtak, mert a negyven kilómmal nagyobb voltam mindenkinél az évfolyamból.

„Gyere, bemegyünk.” – mondtam, és már indultam is befelé.

Félig sem volt tele a templom, a teltházas mise csak este következett. Átvágtam a padokon, dühömben még keresztet vetni is elfelejtettem, így vonultam be a sekrestyébe. A folyosón, ahol öltözködni szoktunk négy fiú állt, az egyikük Gyuszi volt, a másik három feltem járt az iskolában.

„Na, itt van a másik kommunista.” – mondta egyikük, amikor meglátott és vigyorogni kezdett.

„Büdös kommunista.”

Nekem sem kellett több. Lendületből úgy vágtam pofon, hogy a falnak tántorodott. A csattanás visszhangzott az egész sekrestyében.

A másik kettő azonnal megindult felém és tépni kezdték a hajamat, a ruhámat. Az egyikhez hozzáfértem, ő is kapott egyet, bár korántsem akkorát, mint az előző. Gyuszi rémülten bámult a sarokban, de az öcsém nem volt rest. Lefoglalta az egyik fiút annyira, hogy ne tudjon mással foglalkozni. Abban a biztos tudatban verekedtem, hogy győzni fogok. Velük ellentétben ugyanis engem nem sosem ijesztett meg, hogy megsérülhetek, mint ahogyan az öcsémet sem.

Ez egyik hülyegyereket nyomtam a torkánál fogva a falhoz, amikor meghallottam a pap hangját. Hatvan év körüli, pocakos ember volt, piszkos körmökkel.

„Az Isten szerelmére, mi történik itt?”

„A kommunisták el akarják venni a ruháinkat.”

„A kurva anyád.” – mondtam, de nem tudtam befejezni. Éreztem, hogy a pap körmei a fülemben mélyednek és elrángat a delikvenstől. Amikor már szabadon álltam egy akkora pofont kaptam, hogy csengeni kezdett a fülem.

„De atyám, ezek veszik el a ruhánkat, ezek verték meg az öcsémet.”

„Nem érdekel. Isten házában nincs verekedés.”

„Eresszen el.”

Elengedett. A szemem tele volt könnyel a haragtól.

„Menjetez haza.” – mondta a pap.

„Igen, az lesz a legjobb, ha hazamentek.” – kontrázott a hangadó fiú, megigazította magán a fehér, galléros ministráns ruhát, felhúzta a cipzárját, amit anyám vart rá, hogy rendesen tartson.

„Rendben.” – mondtam. „Hazamegyünk. Gyuszi, jössz?”

„Ne haragudjatok fiúk, de én inkább maradok.”

Szó nélkül vonultam kifelé a templomból, az öcsém hüppögve követett. Engem is fojtogatott a sírás.

Már a Szent Orsolya téren jártunk, amikor megszólalt.
„Az úristen és Jézus urunk le fog sújtani ezekre a farizeusokra, mint Szodomára és Gomorára.” – mondta és vészjóslóan csillogott a szeme.
„Igen.” – mondtam.
„Nem fog kő kövön maradni.”
„Nem fog.”
Hallgattunk. Lassan sétáltunk a ködben hazafelé, hogy megnyugodjunk. A távolban hallottuk a harangokat, elkezdődött a mise.
„Te, mit jelent az, hogy kommunista?” – kérdezte a lépcsőházban.
„Rossz embert.”

3.

„Nem láttad az öcsédet?” – kérdezte apám este hét körül.
„Szerintem lent van a Gyusziéknál.”
„Jól van. Menj keresd meg és szólj neki, hogy nyolcra mindenképpen legyen itthon.”
„Oké.” – mondtam, vettem a cipőmet és lerobogtam a folyosón.
Biztosra vettem, hogy az öcsém nem a Gyusziéknál van.
Csendben volt egész nap. Csak a képes bibliát lapozgatta a szobánkban az ágyon fekvve, az ujjával követve a sort. Szodomáról és Gomoráról olvasott, a kénköves tűzesőről, ami elhamvasztotta a városokat, az istentelen lakosaikkal együtt. Amikor befejezte az olvasást letérdelt és imádkozott. Nekem is szólt, de nem volt kedvem a dologhoz.
„Majd imádkozom érted is.” – mondta dacosan.
Hat körül aztán eltűnt. Ismerem az öcsémet, tudtam, hogy hová megy. Páholyból akarta nézni az a farizeusokra zúduló tüzesőt. A várfal felé vettem az irányt.
Az egész belvárost a középkori városfal romjai vették körül. A bókászásaink során az egyik átjáróban észrevettük, hogy egy régi falépcső vezet fel az omladozó fal mellé. A szűk kis sávot benötte a fű és a gaz, innen nyílt a templom használaton kívüli középkori kriptája, ahová többször is beszöktünk bámulni a szétdobált régi sírköveket.
A várfalról remek rálátás nyílt a templomra és a festett üvegablakaira, biztosra vettem, hogy az öcsém odament. Végigszaladtam a Szent György utcán, el a templom mellett, ahol már gyülekezett a tömeg, majd befordultam az átjáróba és felmentem a falépcsőn.
Az öcsém a várfalon ült, a lábait keresztbe vetve. Nem szólt semmit, amikor meglátott, csak mutatta, hogy üljek le. Megszólalt a harang, hallottuk a templomból kiszűrődő zsoldárokat.
„Gondoltam, hogy itt leszel.” – mondtam.
„Maradj csendben és imádkozz.”
Hallgattunk. A mise zavartalanul ment, hallottuk a csengő hangját Krisztus urunk tésének felmutatásakor. Az öcsém végig feszülten kémlelte az eget, de semmi sem történt. Egyre gondterheltebben ült, ahogyan közeledet a mise vége, majd amikor a pap azt mondta, hogy „a szentmise véget ért, járjatok békével”, elkezdtek folyni a szeméből a könnyek.
„Lehet, hogy nem ma bünteti meg ezeket az Isten. Lehet, hogy később.”
Letörölte a könnyeket az arcáról, összeszorította a fogát és leugrott a várfalról. Követtem. Lehajolt a földre és egy fél téglát vett a kezébe.
„Szerintem nincs Isten.” – mondta, majd a téglát a templom felé hajította. Azt az üvegablakot találta telibe, melyre a mennyország képét festették. Az üvegszilánkok csilingelve szóródtak szanaszét. Lehajoltam a földre és én is felvettem egy követ. ■ ■ ■